

KVALITETSVURDERING AF

VIKINGESKIBSMUSEET

2013

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLDSFORTEGNELSE	1
INTRODUKTION TIL KULTURSTYRELSENS KVALITETSVURDERING	2
VIKINGESKIBSMUSEET	4
<i>Nøgletal i 2012</i>	4
KULTURSTYRELSENS SAMLEDE VURDERING	5
KVALITETSVURDERINGENS FOKUSOMRÅDER	5
<i>Arbejdsgrundlag, organisation, ledelse</i>	5
<i>Ressourcegrundlag</i>	7
<i>Forskning</i>	11
<i>Formidling</i>	12
<i>Indsamling</i>	15
<i>Registrering</i>	16
<i>Bevaring</i>	16
<i>Museumslovens kapitel 8</i>	16
FREMTID	18
KVALITETSVURDERINGSBESØGET PÅ VIKINGESKIBSMUSEET	19
BILAG 1 - FORSKNINGSEVALUERING – ARKÆOLOGI	20

INTRODUKTION TIL KULTURSTYRELSENS KVALITETSVURDERING

Kvalitetsvurderinger er en del af Kulturstyrelsens arbejde med at understøtte en kvalitativ og professionel udvikling af museerne og deres opgavevaretagelse.

Kulturstyrelsen skal sikre, at museerne lever op til museumsloven samt de mål og standarder, der følger af politiske målsætninger for museumsområdet og samfundsudviklingen generelt.

Gennem de sidste ti år er der gennemført en række udredninger, analyser og undersøgelser, som på forskellig vis har sigte på udvikling af kvalitet, og som bidrager til at sætte standarder for museernes virksomhed. Det drejer sig om udredningen om bevaring af kulturarven fra 2003 (bevaringsplanen), udredning om museernes formidling fra 2006 (formidlingsplanen), forskningsstrategien for Kulturministeriets område fra 2008, digitalisering af kulturarven fra 2008, den internationale evaluering af den arkæologiske virksomhed fra 2010, den nationale undersøgelse af museernes brugere, Kulturministeriets anbefalinger for god ledelse af selvejende kulturinstitutioner fra 2011 og Kulturministeriets digitaliseringsstrategi fra 2012.

Disse udredninger, analyser og undersøgelser indgår i Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger af de statsanerkendte museer.

Læs mere om kvalitetsvurderinger på Kulturstyrelsens hjemmeside: www.kulturstyrelsen.dk under museer/museumsdrift/kvalitetsvurderinger.

Kvalitetsvurderingen indeholder Kulturstyrelsens anbefalinger til museet samt en beskrivelse og vurdering af de forhold, der danner baggrund for anbefalingerne. Kvalitetsvurderingen giver museets kommunale tilskudsydere en viden om det enkelte museums virksomhed og de rammer, museet arbejder i.

Vurderingsgrundlag

Kulturstyrelsens grundlag for at kvalitetsvurdere de statsanerkendte museer består af to dele: For det første museernes indberetninger til Kulturstyrelsen, herunder bl.a. museets vedtægter, regnskab, årsberetning og arbejdsplan samt museets indberetning til Kulturstyrelsens museumsstatistik: "Danske museer i tal". Desuden indgår kvalitetsvurderingsmødet på museet med deltagelse fra museets bestyrelse og hovedtilskudsydere, der ofte er museets hjemkommune.

Museets forskning vurderes på baggrund af en faglig evaluering foretaget af det relevante faglige råd under Kulturstyrelsen.

Der indgår tillige en ekstern sagkyndig vurdering af bevaringsforholdene for museets samling. Den sagkyndige vurdering er indhentet af museet som led i kvalitetsvurderingen.

Kulturstyrelsen vurderer på ovenstående grundlag museets opgavevaretagelse og samlede virksomhed i forhold til fire kategorier:

- Meget tilfredsstillende
- Tilfredsstillende
- Ikke helt tilfredsstillende
- Ikke tilfredsstillende

Kulturstyrelsens vurderinger og anbefalinger samles i en rapport, der bilagt forskningsevalueringen sendes til museet og museets hovedtilskudsyder.

Opfølgning

Museet skal inden for tre måneder efter modtagelsen af rapporten fremlægge en plan for, hvordan det vil følge op på Kulturstyrelsens anbefalinger. Kulturstyrelsen skal godkende opfølgningsplanen.

Et år efter godkendelse af opfølgningsplanen gennemføres et opfølgningsmøde mellem museet og Kulturstyrelsen. Museet skal forud for opfølgningsmødet redegøre for status i museets arbejde med opfølgningen. Kvalitetsvurderingen forventes afsluttet efter opfølgningsmødet.

VIKINGESKIBSMUSEET

Vikingskibsmuseet er et statsanerkendt kulturhistorisk museum, hvis vedtægtsbestemte formål er studiet af nordisk skibs- og bådbygningskultur specielt i forhistorisk tid og middelalder. Vikingskibsmuseet har ikke et selvstændigt musealt ansvarsområde og ikke en egen samling. Museet har dermed en historisk betinget særstilling blandt de statsanerkendte museer.

Vikingskibsmuseet - tidligere Vikingskibshallen - blev etableret og statsanerkendt i 1969 med henblik på udstilling af fem vikingskibe, der nogle år forinden var fundet i Roskilde Fjord. Skibene er ejet af Nationalmuseet, men udlånt til Vikingskibsmuseets udstilling i henhold til en tidsbegrænset udlånskontrakt.

På vegne af Nationalmuseet - og i ligeledes henhold til en kontrakt - varetager Vikingskibsmuseet det nationale marinarkæologiske beredskab på søterritoriet øst for Storebælt.

Vikingskibsmuseet er beliggende ved havnen i Roskilde. Udstillingerne er indrettet i Vikingskibshallen. Museet driver sin øvrige virksomhed fra et antal nyere bygninger i havneområdet til formidlingsformål og til administration.

Desuden driver Vikingskibsmuseet et bådbyggeri delvist som indtægtsdækket virksomhed. Bådbyggeriet indgår i museets forsknings- og formidlingsarbejde. Museet udlejer faciliteter til Roskilde Produktionsskole, og har bortforpagtet en restaurant og en café. Disse aktiviteter understøtter det museumsfaglige arbejde, men indgår ikke i kvalitetsvurderingen, da de ligger uden for museumsloven.

Nøgletal i 2012

- Museet havde 116.000 besøgende
- Museets samlede omsætning var 36,3 mio. kr.
- Museet rådede over ca. 75 årsværk, heraf 8 fastansatte videnskabelige årsværk

KULTURSTYRELSENS SAMLEDE VURDERING

Det er Kulturstyrelsens vurdering, at Vikingeskibsmuseets opgavevaretagelse er meget tilfredsstillende, inden for de rammer, museet hidtil har haft.

Som et selvstændigt statsanerkendt museum er museet præget af det historiske afsæt som operatør for Nationalmuseet, der bevirker, at museet aldrig har fået et selvstændigt ansvarsområde, og dermed et afsæt for at opfylde museumslovens krav til et museums arbejde inden for de fem museale søjler. Det vil sige, at museet ikke har haft mulighed for selvstændigt at arbejde med indsamling, bevaring og registrering. Den samling, som er placeret på Vikingeskibsmuseet, herunder genstande fundet ved museets marinarkæologiske undersøgelser, ejes, registreres og bevares af Nationalmuseet. Det er styrelsens vurdering, at Vikingeskibsmuseet bør have et selvstændigt musealt ansvarsområde, så det kan varetage den fulde opgaveportefølje i henhold til museumsloven.

Kulturstyrelsens aktuelle vurdering af museets opgavevaretagelse hviler derfor på en vurdering af museets forskning og formidling, der udgør to af de fem forbundne faglige opgaver, museumsloven foreskriver for et statsanerkendt museum.

Inden for de eksisterende rammer arbejder museet målrettet med udviklingen af den samlede virksomhed, strategisk, fagligt og organisatorisk. Det er hidtil sket med udgangspunkt i museets fireårige arbejdsplaner. Fra 2014 supplerer museet arbejdsplanerne med en bredere anlagt udviklingsplan for den samlede virksomhed, der sætter nye mål for en professionel og kvalitativ udvikling af museet i de kommende år.

KVALITETSVURDERINGENS FOKUSOMRÅDER

Arbejdsgrundlag, organisation, ledelse

Arbejdsgrundlag

Museets formål og ansvarsområde skal være defineret i museets vedtægter, og bestemmelserne skal følge museumsloven. Ansvarsområdet skal være afgrænset emnemæssigt, tidsmæssigt og så vidt muligt geografisk.

Det vedtægtsbestemte formål med Vikingeskibsmuseet er at være Danmarks museum for studiet af nordisk skibs- og bådebygningskultur, specielt i forhistorisk tid og middelalder. Ansvarsområdet er ikke defineret.

Museet er udstillingssted for Nationalmuseets fem vikingskibe (Skuldelev-skibene), der er udlånt i henhold til en seks-årig kontrakt. Den aktuelle kontrakt udløber i 2013, men kan søges forlænget.

Med afsæt i en kontrakt med Nationalmuseet varetager Vikingeskibsmuseet desuden det nationale beredskab vedrørende marinarkæologisk feltarbejde på den del af søterritoriet, der ikke varetages af andre museer – aktuelt farvandene øst for Storebælt. Museet skal desuden drive Nationalmuseets marinarkæo-

logiske arkiv og bibliotek. Kontrakten gælder til den opsiges af en af parterne med 12 måneders varsel til en 1. januar. Nationalmuseet har formelt opsagt kontrakten med virkning fra udgangen af 2013, men opsigelsen er indtil videre stillet i bero.

Museet har formuleret et strategisk grundlag for sin samlede virksomhed (mission og vision), og har en udviklingsplan for museet under udarbejdelse. Udviklingsplanen identificerer en række udfordringer ved den aktuelle virksomhed, og sætter mål for det fremtidige arbejde. Udviklingsplanen rummer forslag til væsentlige prioriteringer og tilpasninger af museets organisation, bygningsmasse og faglige fokus.

Behovet for en samlet udviklingsplan er aktualiseret af behovet for en gennemgribende restaurering af Vikingskibshallen, der er en fredet bygning, opført på en kommunalt ejet grund. Udviklingsplanen udarbejdes derfor i samarbejde med Roskilde Kommune og med fredningsmyndigheden f.s.v.a. den fredede bygning, og forventes godkendt af bestyrelsen omkring årsskiftet 2013-14.

Det er Kulturstyrelsens forventning, at udviklingsplanen vil rumme relevante og nødvendige målsætninger for tilpasning af museets virksomhed - fagligt, bygningsmæssigt, organisatorisk og ressourcemæssigt - om end det stadig er uklart, hvilke opgaver museet fremover skal udføre, herunder for Nationalmuseet. En yderligere præcisering og konkretisering heraf bør indgå i det videre arbejde.

Der er i 2013 gennemført en international evaluering af marinarkæologien i Danmark. Opfølgingsarbejdet vedrørende denne evaluering ventes afsluttet primo 2014. Vikingskibsmuseet afventer resultatet af dette opfølgingsarbejde i forhold til museets varetagelse af marinarkæologiske opgaver.

Organisation

Museet er organiseret i tre faglige enheder/afdelinger:

- Undersøgelser, forskning og udstilling
- Maritime håndværk, rekonstruktion og publikumsformidling
- Økonomi, administration og bygningsdrift.

De tre afdelinger ledes af hver deres chef, der sammen med museumsdirektøren udgør den daglige ledelse. Afdelingerne er underopdelt i en række funktionsteams. Nogle medarbejdere indgår i flere teams.

Museet oplyser, at der er tilrettelagt faste strukturer og procedurer for ledermøder og personalemøder, der sikrer den nødvendige koordinering, videndeling m.v.

Museet lægger lokaler til en afdeling af Roskilde Produktionsskole, hvis medarbejdere og elever delvist indgår i museets daglige virksomhed. Produktionsskolen er dog ikke en del af Vikingskibsmuseets organisation. Det samme gælder museets café og restaurant, der begge er bortforpagtede.

Museet driver en række bådelaug med frivillige, der sejler, formidler og vedligeholder et større antal af museets rekonstruktioner og originale træbåde fra nyere tid. I 2012 havde bådelaugene tilsammen 280 medlemmer.

Vikingskibsmuseets Venner er en forening, der har til formål at støtte museets arbejde og udvikling. Foreningen udbreder kendskabet til museets virksomhed ved foredrag, sejladsere m.v., og støtter også museet økonomisk. I 2012 havde venneforeningen 377 medlemmer.

Ledelse

Museets ledelse består af bestyrelsen og museumsdirektøren.

Museets bestyrelse har fire medlemmer, aktuelt to kvinder og to mænd. Aldersgennemsnittet er 54 år. Bestyrelsen udpeges således:

- Et medlem af byrådet i Roskilde Kommune er udpeget af Roskilde Byråd.
- En person med indsigt i politiske beslutningsprocesser på regionalt og statsligt niveau er udpeget af Vikingskibsmuseets Venner.
- En person med relevant kompetence for museets strategiplan er udpeget af Vikingskibsmuseets Venner.
- En person med erhvervskompetence fra en større virksomhed er udpeget af Dansk Industri.

Museet vurderer, at bestyrelsen besidder relevante kompetencer i forhold til museets drift og udvikling. I forbindelse med en kommende vedtægtsændring vil museet udvide bestyrelsen med fire personer nemlig yderligere to repræsentanter fra Roskilde Kommune samt to personer med særlige kompetencer udpeget af den siddende bestyrelse. Med udvidelsen imødekommes et ønske fra Roskilde Kommune om at styrke forbindelsen til museet, der har kommunen som offentlig hovedtilskudsyder.

Kulturministeriet har i 2011 udsendt publikationen ”God ledelse i selvejende kulturinstitutioner” med en række anbefalinger. Baggrunden for anbefalingerne er stigende krav til ledelsen af kulturinstitutioner. Anbefalingerne skal styrke bestyrelser og direktioner i forhold til at løfte de ledelsesmæssige opgaver og det ansvar, som loven og bekendtgørelsen pålægger dem samt understøtte, at tilskudsmodtagere løser offentligt finansierede opgaver professionelt, kompetent og effektivt. Kulturministeriets mål med anbefalingerne er, at kulturinstitutionernes ledelse sætter sig ind i anbefalingerne og tager dem i anvendelse med de nødvendige tilpasninger til institutionens forhold.

Museets bestyrelse er opmærksom på ministeriets anbefalinger til god ledelse, som løbende drøftes sammen med spørgsmålet om relevante kompetencer.

Ressourcegrundlag

Økonomi

Museets samlede indtægter i 2012 var 36,4 mio. kr. Indtægterne fordeler sig således:

Tilskud fra staten	4,9 mio. kr.
Tilskud fra Roskilde Kommune	9,0 mio. kr.

Ikke-offentlige tilskud	2,0 mio. kr.
Egen indtjening	20,5 mio. kr.

I statstilskuddet indgår et tidligere amtsligt tilskud på 2,6 mio. kr.

Roskilde Kommune er aktivt engageret i Vikingeskibsmuseets ledelse, og yder et betydeligt årligt direkte tilskud til museets drift. Desuden yder kommunen et væsentligt indirekte tilskud ved at stille bygninger til rådighed for museet vederlagsfrit. (Om bygninger se nedenfor). Sammen med det statslige driftstilskud sikrer det stabilitet i museets driftsøkonomi. Kommunen er den offentlige hovedtilskudsyder, og er dermed også tilsynsførende myndighed, hvad angår museets vedtægter, budget og regnskab.

Bygninger

Museets råder over en betydelig bygningsmasse beliggende ved havnen i Roskilde.

Vikingskibshallen (opført i 1969) er ejet af museet, men opført på en grund ejet af Roskilde Kommune. Bygningen er fredet. Den indvendige og udvendige vedligeholdelse påhviler museet.

Alle øvrige bygninger er ejet af Roskilde Kommune, der vederlagsfrit stiller dem til rådighed for museet. Bygningerne er fra sidst i 1990'erne, og er med undtagelse af administrationsbygningen overvejende opført af træ. Den indvendige og udvendige vedligeholdelse såvel som øvrige driftsudgifter påhviler museet. Betingelserne for museets brug af bygningerne fremgår af en brugsaftale mellem museet og kommunen fra 1998.

Museet udlejer lokaler i nogle af de bygninger, kommunen gratis stiller til rådighed for museet. Aktuelt udlejer museet lokaler til en restaurant, en cafe og en produktionsskole. Museet udlejer desuden brugsret til sit bådebyggerværksted, lager, velfærdslokaler m.v. til Nationalmuseet og kajanlæg med bådepladser til private træbådsejere.

Museets samlede udgifter til bygningsdrift og -vedligehold udgjorde ifølge Danske Museer i Tal 2011 ca. 15% af de samlede udgifter. Museet oplyser, at procentsatsen ikke afspejler det reelle behov, idet den fredede hovedbygning, Vikingskibshallen, har et behov for restaurering og modernisering, der af museets rådgivende arkitekt estimeres til at koste ca. 75 mio. kr. Projektet er endnu ikke finansieret.

Museet er i dialog med Roskilde Kommune og med Kulturstyrelsen om restaureringsopgaven og en udbygning af Vikingskibshallen m.v., og der er opnået enighed om retningslinjerne for arbejdet. De fremgår af museets udviklingsplan, der er under udarbejdelse. Det bærende princip er, at Vikingskibshallens overordnede arkitektoniske udtryk ikke må forandres.

Inden for den principielle ramme har museet planer om såvel et nybyggeri som en landskabsregulering, der skal styrke brugernes oplevelse af sammenhæng mellem fjordlandskabet, den fredede bygningsmonumentalarkitektur og det organiske havnemiljø på museumsøen. Museet ønsker desuden forbedrede

adgangs- og ankomstforhold for brugerne, herunder et mere veldefineret betalingsområde. De samlede anlægsudgifter anslår museet til 145 mio. kr. Projektet er endnu ikke finansieret.

Museet har ikke en langsigtet vedligeholdelsesplan for Vikingskibshallen, og der foreligger heller ingen plan for de bygninger, hvor museet har vedligeholdelsesansvar i forhold til Roskilde Kommune. Hvad angår bygningerne ejet af Roskilde Kommune, afholder museet og kommunen et årligt bygningsyn, hvor det besluttes, hvilke vedligeholdelsesopgaver museet skal prioritere det følgende år.

Det er Kulturstyrelsens vurdering, at museet er stærkt udfordret af Vikingskibshallens renoveringsbehov, som ikke kan løftes ved museets egne ressourcer alene. Hvad angår de øvrige bygninger, har museet en fordelagtig aftale med Roskilde Kommune, der vederlagsfrit stiller dem til rådighed for museet, mod at driften og vedligeholdelsen bekostes af museet. Det kommunale bygningskompleks på museumsøen er stadig af nyere dato, men med tanke på at bygningerne overvejende er opført af forgængelige organiske materialer, må museet regne med stigende vedligeholdelses-omkostninger fremadrettet.

Samlet set er museets aktuelle fokus på renovering og udviklingen af bygningsmassen relevant og påtrængende. Både af hensyn til brugerne og med henblik på at sikre den rigtige balance mellem de anvendte ressourcer til bygninger og bygningsdrift og museets faglige opgavevaretagelse. I den forbindelse skal museet være opmærksom på, at det som udgangspunkt ikke er en museal opgave at drive og vedligeholde bygninger med mindre, der er tale om bygninger, der er snævert forbundet med, eller på anden vis understøtter museets faglige virksomhed.

Personale

I 2012 rådede museet over 54 fastansatte årsværk heraf otte fastansatte videnskabelige årsværk, der blev udført af tolv medarbejdere.

De tolv fastansatte videnskabelige medarbejdere er tilknyttet fire teams: Marinarkæologiske Undersøgelser, Forskningsteam, Udstillingsteam og Publikumsformidlingsteam. Tre af medarbejdere har erhvervet en ph.d.-grad. Nogle af de videnskabelige medarbejdere, herunder museets direktør, indgår i flere teams.

Til Forskningsteam er tilknyttet tre ph.d. stipendiater, der er indskrevet ved henholdsvis RUC, KU og Norges Teknisk-Naturvidenskabelige Universitet.

Foruden de videnskabelige medarbejdere består den fastansatte stab af bådebyggere og skibskonstruktører, sejladsinstruktører, formidlere og undervisere. Desuden har museet fastansat personale til økonomistyring, HR-opgaver, markedsføring, kommunikation, publikumsmodtagelse og bygningsdrift.

Museet beskæftiger desuden et større antal løst ansatte medarbejdere, der til sammen udførte ca. 19 årsværk i 2012. De løst ansatte er fortrinsvis studenter tilknyttet museets formidling og undervisning.

Museet skønner, at fem årsværk blev udført af frivillige i 2012.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet har formuleret et strategisk grundlag for sin virksomhed (mission og vision), og har en udviklingsplan for museets samlede virksomhed under udarbejdelse
- at museet er solidt lokalt forankret, og har stor bevågenhed og opbakning fra Roskilde Kommune

Det er tilfredsstillende:

- at museets bestyrelse besidder kompetencer, der er relevante for museets drift og udvikling, og at museet løbende overvejer bestyrelsens sammensætning i forhold til relevante kompetencer
- at museet har etableret en organisationsstruktur, der understøtter den samlede virksomhed
- at museet har et bæredygtigt økonomisk ressourcegrundlag, hvor det af Roskilde Kommune friholdes fra en række opgaver og udgifter
- at museet har videnskabeligt personale, der understøtter museets formål, heraf tre med ph.d. grad
- at museet aktuelt har fokus på renoveringen og udviklingen af bygningsmassen

Det er ikke tilfredsstillende:

- at museet ikke har fået et selvstændigt, vedtægtsbestemt musealt ansvarsområde, at formålsbestemmelsen ikke tydeligt reflekterer museumsloven, og museet kun varetager to af fem opgaver, som et statsanerkendt museum har efter museumsloven

Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet bidrager til at definere et ansvarsområde, der kan godkendes af Kulturstyrelsen. Ansvarsområdet, der skal være afgrænset kronologisk, emnemæssigt og så vidt muligt geografisk, er udgangspunktet for museets faglige virksomhed inden for forskning, indsamling, formidling, bevarelse og registrering. Inden for ansvarsområdet kan museet formulere særlige fokusområder
- at museet tager initiativ til at revidere formålsbestemmelsen, så den tydeligt reflekterer museumsloven
- at museet tager initiativ til at revidere de øvrige bestemmelser i sine vedtægter og bringe dem i overensstemmelse med den gældende museumslov og med "Driftstilskudsloven"
- at museets udviklingsplan (under udarbejdelse) forholder sig til varetagelsen af alle museets faglige opgaver efter museumsloven med udgangspunkt i et godkendt ansvarsområde
- at museet fortsat prioriterer en professionalisering af bestyrelsen, så bestyrelsens sammensætning afspejler museets vedtægtsbestemte formål
- at museet fortsat prioriterer ansættelse af videnskabeligt personale, med henblik på en kvalitativ varetagelse af de museumsfaglige opgaver og udviklingen af museet
- at museet sikrer, at medarbejderne har de nødvendige kompetencer til at varetage alle de museumsfaglige opgaver, som museet har
- at museet udarbejder en langsigtet, prioriteret plan for sin bygningsvedligeholdelse, og fortsat arbejder for at sikre den nødvendige finansiering

- at museet arbejder for, at Roskilde Kommune og Kulturstyrelsen hurtigst muligt tager stilling til museets udviklingsplan, så museet kan igangsætte det nødvendige videre prioriteringsarbejde for museets samlede virksomhed

Forskning

Museet er forpligtet til at forske inden for sit ansvarsområde og stille sin viden til rådighed for omverdenen.

Som led i kvalitetsvurderingen er museet blevet bedt om at indsende sine forskningspublikationer fra de seneste fire kalenderår med henblik på en forskningsevaluering. Det Arkæologiske Faglige Råd har evalueret museets marinarkæologiske forskning (bilag 1).

Museet har indsendt 27 publikationer, primært inden for emnet maritim kulturhistorie. Af publikationerne bedømmes 19 til at leve op til det almene forskningsbegreb.

Der er tale om tre monografier og 16 artikler, hvoraf hovedparten vedrører skibsvrag og søfart i Danmark/Norden. Et mindre antal publikationer har at gøre med marinarkæologi i middelhavsområdet, der er mindre relevant for Vikingskibsmuseets forskning.

Generelt er der tale om en betydelig og væsentlig videnskabelig forskningsproduktion, der har markeret sig i international sammenhæng, og som fuldt ud lever op til Kulturstyrelsens krav til den forskningsmæssige indsats. Denne karakteristik gælder imidlertid ikke indsatsen inden for undervandsarkæologien. Den selvvalgte udforskning af undersøisk kulturarv og resultaterne af de bygherrebetalte feltopgaver fylder så lidt på publikationslisten, at dette ikke er tilfredsstillende.

Museet samarbejder om marinarkæologisk forskning med Nationalmuseet – bl.a. om et større europæisk marinarkæologisk forskningsprojekt med støtte fra EU.

Museet har indgået skriftlige samarbejdsaftaler om forskning med RUC og med et universitet i England. Museet har desuden indgået skriftlige aftaler om forskningssamarbejde med Roskilde Museum, Museum Sydøstdanmark, Vikingskibsmuseet i Ladby og med Römisch-Germanisches Zentralmuseum i Mainz. Det udestår at høste det fulde udbytte af samarbejdsaftalerne.

Museet har formuleret en plan for sin forskning i perioden 2011-14 som en del af sin arbejdsplan. Udarbejdelsen af en egentlig forskningsstrategi bør indgå i det videre arbejde med museets samlede udviklingsplan.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet bedriver forskning efter det almene forskningsbegreb
- at museets forskning er væsentlig, og har et betydeligt omfang
- at museets forskning markerer sig internationalt
- at museet har formaliserede samarbejder med andre museer og universiteter om sin forskning

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museet ikke har en nedskrevet strategi for sin forskning

Det er ikke tilfredsstillende:

- at forskningspublikationerne vedrørende museets undervandsarkæologiske virksomhed er så begrænsede i antal og videnskabelig tyngde

Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet, med udgangspunkt i et godkendt ansvarsområde, udarbejder en forskningsstrategi, der sikrer udvikling og tilstrækkelig bredde i forskningen og publiceringen, herunder afsætter tilstrækkelige ressourcer hertil. Forskningsstrategien bør indarbejdes i udviklingsplanen for at sikre sammenhæng med de øvrige museums opgaver og med organisatoriske og ressourcemæssige forhold

Formidling

Museet er forpligtet til at formidle sit ansvarsområde for omverdenen. Gennem formidling bringer museet sin viden i spil i forhold til brugerne og det omgivende samfund.

Vikingskibsmuseet ønsker at være en fremragende, international formidlingsinstitution, der kombinerer traditionel museumsformidling med brugerinddragende aktiviteter til lands og til vands i personlig kontakt med museets personale. Museet vil gerne inddrage andre kulturelle og kunstneriske udtryk i formidlingen, med henblik på brugernes sammensatte oplevelser og erkendelser. Det sker ud fra en opfattelse af, at mennesker orienterer sig i verden gennem brug af alle sanser.

Museet arbejder aktivt på at realisere visionen ved til stadighed at udvikle formidlingen af vikingetidens marine kulturhistorie med fokus på formidlingen af skibe, skibsbyggeri og sejlads. Formidlingen af skibskultur i andre tidsperioder er næsten fraværende, selvom hele oldtiden og middelalderen er omfattet af museets formålsbestemmelse.

Aktuelt arbejder museet med at formulere en samlet formidlingsstrategi, som led i sin udviklingsplan for de kommende år. Dette arbejde bør indbefatte en afklaring og afgrænsning af museets formidlingsmæssige ansvarsområde.

Inden for sit fokusområde, vikingetidens marine kulturhistorie, arbejder museet med differentierede formidlingsformer såvel i som uden for museet. Det sker ved mundtlig formidling, demonstration, for-

skellige former for brugerinddragelse samt brug af analoge og digitale medier. Formidlingen er målrettet forskellige brugergrupper.

Udstillinger

I Vikingskibshallen udstiller museet de fem Skuldelevskibe. Vikingskibshallen er opført med netop dette formål for øje, og udgør en monumental arkitektonisk ramme om skibene. Bygningen er fredet, og dermed er der kun meget begrænsede muligheder for at ændre på eller føje nyt til det grundlæggende udstillingskoncept. Inden for de givne bygningsmæssige rammer formidler museet ved tekster, billeder, film og guidede ture. I hallens ene ende er desuden et aktiverende formidlingsområde for børn med rekonstruktion af et handelsskib med varer og et krigsskib med udstyr. I kælderetagen vises aktuelt en udstilling om marinarkæologi og museets eksperimentalarkæologiske virksomhed. Formidlingen i udstillingen er tilgængelig på dansk, engelsk, fransk og tysk. Desuden formidler museet de udstillede skibe gennem foredrag og publikationer.

Anden formidling

På museumsøen demonstrerer museet hver dag nogle af de maritime håndværksfag, der ligger til grund for de udstillede vikingskibe; bådebygning, rebslageri, smedning, vævning og billedskæring. På museets bådeværft kan de besøgende følge med i bygningen af et vikingskib og i havnen se nogle af museets færdiggjorte rekonstruktioner.

De besøgende kan hver dag i sæsonen tage på sejlads med et vikingskib under ledelse af museets sejladsinstruktører. Det er en aktiv måde at inddrage brugerne i formidlingen, som museet prioriterer.

I sommerhalvåret er adskillige af museets rekonstruktioner under sejl og på tur rundt i landet – og til udlandet. Det sker på togter arrangeret af museet selv eller af de tilknyttede bådelaug, der sejler og vedligeholder museets rekonstruktioner og formidlingsskibe. Sommertogterne breder museets formidling ud til flere, aktiverer en særlig kernegruppe af museets brugere, og udbreder kendskabet til museet og dets virksomhed. ”Havhingstens” togt til de britiske øer var et spektakulært eksempel på den side af museets formidling.

Web

Den analoge formidling suppleres af formidlingen via hjemmesiden, der er overskuelig og opdateret. Hjemmesiden giver gode og dækkende oplysninger om museets virksomhed og tilbuddene til brugerne. Desuden formidles væsentlige dele af museets emneområde opdelt i temaer med udstrakt brug af filmstreaming og brugerinddragende spil. Hjemmesiden havde i 2011 240.000 unikke brugere, hvilket er et forholdsvis højt antal for et museum af Vikingskibsmuseets størrelse. Museet oplyser, at antallet af web-brugere er stigende. Museet er aktiv på de sociale medier herunder på Facebook.

Undervisning

Museet driver i samarbejde med Skoletjenesten Sjælland en skoletjeneste, der foruden undervisningen også varetager produktion af undervisnings- og formidlingsmaterialer - både analoge og digitale. De meget omfattende undervisningstilbud er differentierede til forskellige klassetrin, koordinerede med

læreplaner og trinmål og rækker fra børnehave- til voksenundervisningsniveau. Museets digitale undervisningstilbud kan også downloades fra E-museum. Skoletjenesten varetages på professionelt niveau af et team af medarbejdere med såvel museumsfaglige kompetencer som kompetencer inden for formidling og undervisning.

Museets undervisningstilbud henvender sig til undervisningsinstitutioner i hele landet. Museet har ikke udviklet særlige tilbud målrettet de lokale skoler m.v. i Roskilde Kommune.

Formidling i tal

Museets indberetning til Kulturstyrelsens museumsstatistik, Danske Museer i Tal, giver et kvantitativt mål for en del af museets formidling. Det fremgår af statistikken, at museet i 2011 producerede fem særudstillinger og fire formidlingspublikationer. Museet gennemførte 580 omvisninger i museet og var vært for 530 museumsarrangementer uden for museet. Herudover varetog museet undervisning af 454 skoleklasser/hold fra grundskoler, ungdomsuddannelser og andre uddannelsesinstitutioner.

Besøgstal og brugere

I 2011 havde museet 115.000 besøgende i Vikingskibshallen. Desuden havde museet 6.012 registrerede brugere, der deltog i museets annoncerede offentlige arrangementer andre steder end på museets adresse. Antallet af besøgende til museets aktiviteter og formidling på museumsøen indgår ikke i optællingen. Årsagen er, at den frie adgang til hele havnen i Roskilde p.t. ikke gør en optælling mulig. Museet skønner, at det faktiske besøgstal er langt højere, end det registrerede antal.

Trenden i museets registrerede besøgstal har været moderat faldende i en årrække. Det gennemsnitlige antal besøgende de sidste 40 år har været ca. 150.000 årligt mod de nuværende 116.000 (2012-tal).

Det fremgår af Den Nationale Brugerundersøgelse fra 2012 at museets brugere, samlet set, vurderede museumsoplevelsen på samme niveau som gennemsnittet af de øvrige statsanerkendte kulturhistoriske museer. Undersøgelsen viser også, at museet har en særlig appel til børn, unge og mænd, og giver større muligheder for aktiv deltagelse end sædvanligt på et museum. Museet har desuden en markant høj andel af brugere fra udlandet (68%) og en markant lav andel af lokale (6%) blandt brugere fra Danmark.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet arbejder målrettet med udvikling af sin formidling med brug af differentierede formidlingsformer og medier, brugerinddragelse mv.
- at museet, som led i sin udviklingsplan, arbejder på en samlet formidlingsstrategi med henblik på en yderligere kvalificering af indsatsen
- at museet har et særligt fokus på undervisning og læring i et livslangt perspektiv, med tilbud målrettet forskellige aldersklasser, faglige niveauer og læringsstile
- at museet har integreret en relevant lokal ungdomsuddannelse (produktionsskolen) i sit formidlingsarbejde, og har opnået en væsentlig synergieffekt heraf

- at museets undervisning og formidling af vikingetidens skibskultur er omfattende, af høj kvalitet, differentieret og meget efterspurgt

Det er tilfredsstillende:

- at museet og dets formidling tiltrækker et stort antal besøgende udenlandske turister
- at museet tiltrækker brugergrupper - mænd og unge - der ofte er underrepræsenterede på museer
- at museets formidling imødekommer behovet for formidling på hovedsprogene
- at museet har undervisningstilbud, der er koordineret med læreplaner, trinmål m.v.
- at museet gør sit undervisningsmateriale let tilgængeligt fra hjemmesiden og på E-museum
- at museet har medarbejdere med professionelle kompetencer indenfor formidling og undervisning
- at museet formidler sine rekonstruerede skibe i hele landet - og ud over landets grænser
-

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museets formidling ikke tager udgangspunkt i et klart defineret ansvarsområde
- at museets formidling har et ensidigt fokus på vikingetidens skibskultur
- at museets formidling af den undersøiske forhistorie og af skibskulturen i den øvrige del af oldtiden såvel som i middelalderen, næsten er fraværende
- at museet i en årrække har haft en nedgang i antallet af registrerede besøgende
- at museet har en lav andel af lokale blandt sine brugere

Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet udarbejder en formidlingsstrategi for hele ansvarsområdet som led i sin udviklingsplan
- at formidlingsstrategien sikrer retning og fortsat udvikling i formidlingen, herunder afsætter tilstrækkelige ressourcer hertil
- at strategien indeholder en plan for udvikling af formidling og undervisning i et lokalt perspektiv i samarbejde med den lokale undervisningssektor og andre lokale videns- og kulturinstitutioner
- at formidlingsstrategien forholder sig aktivt til det faldende registrerede besøgstal, herunder den lave andel lokale besøgende med henblik på at ”knække kurven”
- at museet - sammen med Roskilde Kommune - udvikler en optællingsmetode for antallet af museumsbrugere, der reflekterer det faktiske antal
- at museet viderefører sit gode formidlings- og undervisningsarbejde, der, samlet set, er omfattende, differentieret, af høj kvalitet og meget efterspurgt

Indsamling

Museet er forpligtet til systematisk at indsamle genstande og anden dokumentation inden for sit vedtægtsbestemte ansvarsområde. Indsamlingen skal være restriktiv og udspringe af museets forskning.

Vikingskibsmuseet har - af historiske årsager - ikke noget selvstændigt musealt ansvarsområde. Derfor har museet heller ikke nogen selvstændig indsamling. Museets indsamling som led i marinarkæologiske undersøgelser sker på vegne af Nationalmuseet og til dette museums samling.

Museet har ikke en egen samling, der er omfattet af museumsloven. De fem vikingskibe, som er udstillet i Vikingskibshallen, tilhører Nationalmuseet og Vikingskibsmuseets egne både fra nyere tid, herunder et antal rekonstruktioner, har status af formidlingsgenstande.

Registrering

Museet er forpligtet til at registrere og indberette sin samling til det centrale kulturarvsregistre: Museernes Samlinger. Registreringen skal ske efter fastlagte standarder, der muliggør udveksling af data nationalt og internationalt. Museet er ligeledes forpligtet til at indberette oplysninger til det centrale register over arkæologiske lokaliteter og fundsteder (Fund og Fortidsminder).

Vikingskibsmuseet har ingen egen samling og derfor ingen selvstændig registrering.

Forpligtelsen efter museumsloven til registrering og indberetning af oplysninger om fundne marinarkæologiske genstande og lokaliteter påhviler Nationalmuseet.

Bevaring

Museet er forpligtet til at bevare sin samling for eftertiden. Bevaringsarbejdet består af såvel en præventiv som en udbedrende indsats i forhold til samlingens betydning lokalt, regionalt og nationalt samt samlingens forsknings- og formidlingsmæssige værdi. Bevaring omfatter i almindelighed museets magasinering, sikring, opsyn og konservering af samlingerne.

Vikingskibsmuseet har ingen egen samling og derfor ingen selvstændig bevaringsopgave.

Bevaringen af de fem vikingskibe der udstilles på Vikingskibsmuseet såvel som bevaringen af de marinarkæologiske genstande, som museet indsamler, påhviler Nationalmuseet.

Museumslovens kapitel 8

De statsanerkendte kulturhistoriske museer skal gennem samarbejde med plan- og fredningsmyndighederne arbejde for, at væsentlige bevaringsværdier sikres for eftertiden.

Vikingskibsmuseet varetager på vegne af Nationalmuseet opgaver i henhold til museumslovens kapitel 8 inden for marinarkæologi. Til de marinarkæologiske opgaver hører driften af Det Marine Arkiv, driften af et bibliotek med speciallitteratur om marinarkæologi, opretholdelsen af et arkæologisk beredskab samt udpegning, undersøgelser og dokumentation af bevaringsværdier på havbunden. Vikingskibsmuseet løfter opgaverne i henhold til en kontrakt med Nationalmuseet. Aktuelt varetager Vikingskibsmuseet marinarkæologiske undersøgelser øst of Storebælt.

Museets undervandsarkæologiske indsats udgør en væsentlig del af den samlede danske virksomhed på området. Således har museet gennem de seneste ti år stået for godt 75% af den samlede økonomiske omsætning inden for bygherrebetalte marinarkæologiske undersøgelser i Danmark.

Nationalmuseet har opsagt kontrakten med Vikingskibsmuseet om det marinarkæologiske beredskab m.v. med virkning fra udgangen af 2013. Opsigelsen er stillet i bero, indtil der foreligger en afklaring af de fremtidige marinarkæologiske ansvarsområder.

Der er i 2013 gennemført en evaluering af marinarkæologien i Danmark. Opfølgingsarbejdet vedrørende denne evaluering pågår, og ventes afsluttet primo 2014. Vikingskibsmuseet afventer resultatet af dette opfølgingsarbejde i forhold til museets varetagelse af marinarkæologiske opgaver fremover.

Museet oplyser til museumsstatistikken Danske Museer i Tal, at det i 2011 har haft 99 marine anlægssager til gennemsyn. I 13 af sagerne har museet anmodet Kulturstyrelsen om at stille vilkår om bygherrebetalt forundersøgelse. Styrelsen har fulgt museets indstilling i 12 tilfælde.

I 2012 har museet været involveret i to store anlægssager. Museet har desuden foretaget en række mindre undersøgelser i de indre farvande i forbindelse med broarbejder, søkabler, havneudvidelser og uddybningsarbejder.

Museets varetagelse af de tekniske dele af den undervandsarkæologiske virksomhed er driftssikker og kompetent, i mange tilfælde direkte fremragende på internationalt plan.

Museet har generelt god praksis og orden i de administrative forhold omkring sagsscreening og bygherrebetalt virksomhed. Der indsendes normalt fagligt velbegrundede budgetter, og museet er i god dialog med bygherrer om formidling af undersøgelsesresultater. Beretningerne fra feltarbejdet er sædvanligvis af god og ofte af direkte fremragende kvalitet. Hvad angår de bygherrebetalte undersøgelser, tager det jævnlige museet lang tid at færdiggøre beretninger og endelige økonomiske afslutninger af opgaverne.

Museet har et mindre efterslæb i forhold til opdatering af sine indberetninger af fundsteder til det centrale register, Fund og Fortidsminder. Ved afslutning af arkæologiske undersøgelser forventes det, at alle lokaliteter i Fund og Fortidsminder er opdateret, og at beretning er uploadet for alle lokaliteter.

Museet formidler i et vist omfang den marinarkæologiske virksomhed gennem særudstillinger, hjemmesiden, nyhedsmedier mv. Museets marinarkæologiske virksomhed fører løbende til fund og observationer af væsentlig forskningsmæssig betydning på nationalt og internationalt plan. Resultaterne af disse feltundersøgelser fylder imidlertid kun lidt på publikationslisten.

Det er meget tilfredsstillende:

- at den tekniske udførelse af museets undervandsarkæologiske virksomhed foregår driftssikkert og i en kvalitet, der sætter international standard på området

Det er tilfredsstillende:

- at museet har god praksis og orden i de administrative forhold omkring den bygherrebetalte arkæologiske virksomhed, og normalt er ajour med beretningsarbejdet
- at museet har et vist formidlingsafkast af den marinarkæologiske virksomhed

Det er ikke tilfredsstillende:

- at færdiggørelse af beretninger og økonomisk afslutning af bygherrebetalte opgaver jævnligt udskydes væsentligt mere end et år fra afslutningen af feltarbejdet
- at museets bygherrebetalte marinarkæologiske undersøgelser kun giver anledning til et lille forskningsafkast

Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet udarbejder en plan for forskningsafkast af det selvvalgte, marinarkæologiske feltarbejde og den bygherrebetalte virksomhed som led i museets udviklingsplan i overensstemmelse med de nye krav på området
- at museet ser kritisk på, om den aktuelle bemanning og organisationsstruktur er hensigtsmæssig i forhold til muligheden for at publicere udbyttet af den marinarkæologiske virksomhed i et omfang og i en videnskabelig kvalitet, der svarer til betydningen af de fremkomne undersøgelsesresultater
- at museet udvikler formidlingen af den arkæologiske virksomhed, og indarbejder dette i sin udviklingsplan
- at museet fastholder det høje niveau i den tekniske udførelse af bygherrebetalt virksomhed
- at museet fastholder og styrker sin administrative praksis i den marinarkæologiske virksomhed

FREMTID

Vikingskibsmuseet arbejder målrettet med en professionel og kvalitativ udvikling af museet. Senest har museet taget initiativ til at udvikle en strategisk udviklingsplan, der skal sætte relevante og ambitiøse mål for hele virksomheden i de kommende år.

Den primære udfordring for museet er grundlaget for en selvstændig varetagelse af museumslovens bestemmelser for et statsanerkendt museum bliver tilvejebragt. Dette er ikke museets ansvar, men et selvstændigt ansvarsområde er afsættet for den øvrige udvikling af museets virksomhed. Økonomisk er museet især udfordret af den fredede bygning, Vikingskibshallen, der står foran en gennemgribende restaurering og en ønsket udbygning. Desuden er museet påvirket af den fysiske udvikling af havnen i Roskilde, der på den ene side har gjort området særdeles attraktivt for brugerne, men på den anden side har gjort det vanskeligere at oppebære betaling fra de besøgende.

KVALITETSVURDERINGSBESØGET PÅ VIKINGESKIBSMUSEET

Besøget på Vikingskibsmuseet fandt sted den 5. september 2013.

Fra museet deltog:

- Museumsdirektør Tinna Damgård-Sørensen
- Bestyrelsesformand, borgmester Joy Mogensen
- Næstformand, formand for Vikingskibsmuseets Venner, Ole Christiansen
- Chef for maritime håndværk, rekonstruktion og publikumsformidling Søren Nielsen
- Chef for administration, økonomi og bygningsdrift Claus Christiansen

Fra Roskilde Kommune deltog:

- Chefkonsulent Nicolai Rigels

Fra Kulturstyrelsen:

- Kontorchef Ole Winther
- Konsulent Anders Fischer
- Museumskonsulent Kirsten Hermansen
- Museumskonsulent Hans-Henrik Landert

På kvalitetsvurderingsbesøget blev følgende steder besigtiget:

- Vikingskibshallen med udstillinger og butik
- Museumsøen med havneanlæg, bådeværft, rebslageri, smedje, produktionsskole, cafe, mv.
- Administrationsbygningen med bibliotek, arkiv, kontorer m.v.

BILAG 1 - FORSKNINGSEVALUERING – ARKÆOLOGI

Forskningsevaluering af Vikingskibsmuseet, Roskilde 2013

Generel introduktion

Det omfattende materiale er i forbindelse med forskningsvurderingen fordelt ud på tre af rådets medlemmer. Mads Runge har behandlet de tre bøger samt publikationer fra 2012. Lene Høst Madsen har behandlet publikationer af Anton Englert, Morten Ravn og Athena Trakadas publikationer for 2009 – 2011 samt alle de resterende publikationer fra 2011 og 2010 undtagen Crumlin-Pedersen 2010. Kristoffer Buck Pedersen har behandlet de resterende publikationer. At forskellige personer har foretaget evalueringerne, betyder at evalueringen kan fremstå en smule heterogen. Det er dog i alle tilfælde de samme retningslinier, som ligger til grund for evalueringerne.

De enkelte værker er i alle tilfælde blevet vurderet efter det almene forskningsbegreb, som det er beskrevet i Kulturministeriets forskningsstrategi. Forskningsbegrebet tager udgangspunkt i dimensionerne gyldighed, originalitet og transparens. Ydermere stiller Museumsloven følgende krav til forskningen:

- Museet har en rimelig faglig standard
- Museet skal forske inden for sit vedtægtsbestemte ansvarsområde
- Museet skal samarbejde med andre statslige og statsanerkendte museer med henblik på at fremme forskning
- Museet skal stille samling og dokumentation til rådighed for forskningen
- Museet skal udbrede kendskabet til forskningens resultater

Sammenfattende vurdering

Generelt er der tale om en flot videnskabelig produktion. I enkelte tilfælde har Det Arkæologiske Råds repræsentanter vurderet, at de ikke besad de nødvendige faglige forudsætninger for en forskningsmæssig vurdering. En del af de arkæologiske titler vedrører områder, der geografisk ligger udenfor museets arbejdsområde. Disse falder dog indenfor museets ønske om at være en international forskningsinstitution.

Enkelte poster lever ikke op til kravene i det almene forskningsbegreb og andre udgør undersøgelsesrapporter. Sidstnævnte udgør godt nok et element i og grundlaget for den videre forskning, men kan i nærværende forbindelse ikke siges at leve op til kravene i det almene forskningsbegreb. Kun et begrænset antal af publikationerne er fagfællebedømte, hvilket opfattes som et problem – men på den anden side nok et forhold, som generelt er under forandring med det øgede fokus på museernes forskning generelt set.

Museet har overordnet set markeret sig flot i international sammenhæng. Derimod kan det anføres som en mangel, at resultaterne af marinarkæologiske undersøgelser under Museumsloven ("nødarkæologien") fylder så lidt.

Desuden anses det for at være et problem, at udforskningen af submarine stenalderboplader stort set ikke optræder på listen over forskningspublikationer. Her har de yngre perioder af forhistorien, skibsrekonstruktioner, sejladsforsøg og internationale projekter den helt overvejende tyngde. Dette må betragtes som en u hensigtsmæssig skævvridning.

Med undtagelse af de nævnte mangler og udfordringer må museet siges fuldt ud at leve op til Kulturstyrelsens krav til den forskningsmæssige indsats mht. forskningsmæssig standard, forskning indenfor det vedtægtsbestemte ansvarsområde, forskningsmæssige samarbejder med andre institutioner mv.

Mads Runges gennemgang af publikationer fra Vikingskibsmuseet omfatter:

1. Gjelstrup Björdal, Charlotte & David Gregory (eds.), with assistance from Athena Trakadas 2011: *Wreck Protect. Decay and protection of archaeological wooden shipwrecks*. Oxford. ISBN 978-1-905739-48-6.
2. Crumlin-Pedersen, Ole 2010: *Archaeology and the Sea in Scandinavia and Britain*. A personal account. *Maritime Culture of the North 3*. Roskilde. ISBN 978-87-85180-05-6. (fagfællebedømt af anonym udenlandsk fagkollega, der foreligger ingen formel udtalelse, men en korrespondance med rettelser)
3. Englert, Anton & Athena Trakadas (eds), *Wulfstan's Voyage. The Baltic Sea region in the early Viking Age as seen from shipboard*. *Maritime Culture of the North 2*, 257-270. Roskilde. ISBN 978-87-85180-56-8. (fagfællebedømt af kommentatorer på en konference, se forordet)
4. Bischoff, Vibeke 2012: *Reconstruction of the Oseberg Ship: Evaluation of the Hull Form*. In Günseinen, Nergis (ed.), *Between Continents. Proceedings of the Twelfth Symposium on Boat and Ship Archaeology Istanbul 2009*, 337-342. Istanbul. ISBN 978-605-4701-02-5.
5. Blue, Lucy, Mladen Zagarcin, Charles Le Quesne, Athena Trakadas, Petra Zdravkovic & Nemanja Cavlovic 2012: *Montenegrin Maritime Archaeological Rescue Project/Crnogorski Projektat za Zaštitu Podvodne Kulturne Baštine*. *Submerged Heritage/Potopljena baština 2*, 55-57. No ISBN.
6. Bohlmann, Jörn 2012: *Craftsmanship, Science and the Sense: A few Brief Insights*. In Afanasyeva, Dariya et al. (eds), *Understanding Heritage - Challenges and Perspectives for the 21st Century. Proceedings for the Workshop at Brandenburg University of Technology, June 14th-16th 2011*, 66-71. Cottbus: http://www-docs.tu-cottbus.de/gradschool/public/Fachklasse_5/PhD_workshop_understanding_heritage.pdf No ISBN.
7. Bohlmann, Jörn & Morten Hesthammer 2012: *Dokumentasjon av fangsthytter på Svalbard - i fangstfelt 12 og 28: Fredheim og Austfjordneset*. Longyearbyen. <http://oldweb.sysselmannen.no/hoved.aspx?m=44267&amid=3182406> No ISBN.

8. Crumlin-Pedersen, Ole 2012: Ikon eller realitet? Om sandhedsværdien af vikingetidens skibsbilleder. *Aarbøger for Nordisk Oldkyndighed og Historie* 2010, 163-172. ISBN 978-87-87483-36-0.
9. Englert, Anton 2012: Reisegegeschwindigkeit in der Wikingerzeit - Ergebnisse von Versuchsreisen mit Schiffsnachbauten. *Experimentelle Archäologie in Europa: Bilanz* 2012, 136-150. ISBN 978-3-9813625-7-2.
10. Englert, Anton 2012: Travel Speed in the Viking Age: Results of Trial Voyages with Reconstructed Ship Finds. In Günsenin, Nergis (ed.), *Between Continents. Proceedings of the Twelfth Symposium on Boat and Ship Archaeology Istanbul 2009*, 269-277. Istanbul. ISBN 978-605-4701-02-5.
11. Geawhari, M. A., L. Huff, N. Mhammdi, Athena Trakadas & A. Ammar 2012: A seiche observed in the Larache port, Moroccan Atlantic coast. *Bulletin de l'Institut Scientifique (Rabat)* 34, 79-84. ISSN 0253-3243
12. Nielsen, Søren 2012: Sea Stallion from Glendalough: Testing the Hypothesis. In Günsenin, Nergis (ed.), *Between Continents. Proceedings of the Twelfth Symposium on Boat and Ship Archaeology Istanbul 2009*, 261-268. Istanbul. ISBN 978-605-4701-02-5.
13. Ravn, Morten 2012: Maritime praksisfællesskaber - skabelse af produktionsmåder. In Lyngstrøm, Henriette & Morten Ravn (eds), *Produktionen. Smedens Rum 4. Arkæologiske Skrifter 11*, 13-23. København. ISBN 978-87-89500-20-1.
14. Ravn, Morten 2012: Maritim læring i vikingetiden. Om praksisfællesskabets marginale deltagere. *Kuml. Årbog for Jysk Arkæologisk Selskab* 2012, 137-148. ISBN 978-87-88415-77-3.
15. Ravn, Morten 2012: Recent Advances in Post-Excavation Documentation: The Roskilde Method. In Günsenin, Nergis (ed.), *Between Continents. Proceedings of the Twelfth Symposium on Boat and Ship Archaeology Istanbul 2009*, 313-317. Istanbul. ISBN 978-605-4701-02-5.
16. Trakadas, Athena 2012: Editorial: Maritime archaeology and mitigation in Africa: endangered resources, policies, and practice. *Journal of Maritime Archaeology* 7, 3-8. ISSN 1557-2285 (print version); ISSN 1557-2293 (electronic version).
17. Trakadas, Athena 2012: Navigating the *al-bahr al-Muzlîm*: an assesment of the investigation, mitigation and preservation of Morocco's maritime cultural heritage. *Journal of Maritime Archaeology* 7, 165-192. ISSN 1557-2285 (print version); ISSN 1557-2293 (electronic version).

Nr	Forskning	Ansvars- område	Arbejds- plan	Beskrivelse
1	Ja	Ja	Ja	Museet er projektpartner, men det tekstmæssige bidrag fra museet begrænses til artiklen Gregory og Dencker (2011) (forskningsmæssigt bedømt under 2011). At museet deltager som projektpartner afspejler selvsagt et vist forsknings-

				mæssigt in- og output. Men er vanskeligt at bedømme konkret i nærværende sammenhæng.
2	Ja	Ja	Ja	Artiklen opfylder kravene til det almene forskningsbegreb.
3	Ja	Ja	Ja	Antologien opfylder kravene til det almene forskningsbegreb. Museets medarbejdere har forestået redaktionen og bidraget med to artikler (forskningsmæssigt bedømt under 2009).
4	?	Ja	Ja	Ikke forudsætninger for at vurdere det faglige niveau.
5	Nej	Nej	?	Ligger udenfor museets geografiske virkeområde. Anføres i museets følgebrev som et af A. Trakadas' eksterne projekter. Kan i øvrigt ikke betegnes som forskning efter det almene forskningsbegreb, da der bl.a. ikke er transparens; jf. fraværet af litteraturliste.
6	Ja	Ja	Ja	Opfylder kravene til det almene forskningsbegreb. Tilknytningen af Bohlmann til museet er en smule perifær.
7	Nej	Ja	Ja	Der er tale om en rapport på baggrund af fire ugers feltstudier; ikke en egentlig forskningspublikation.
8	Ja	Ja	Ja	Artiklen opfylder kravene til det almene forskningsbegreb.
9	Ja	Ja	Ja	Artiklen opfylder kravene til det almene forskningsbegreb. Svarer stort set til næste artikel
10	Ja	Ja	Ja	Artiklen opfylder kravene til det almene forskningsbegreb. Svarer storset til forrige artikel
11	Ja	Nej	Ja	Ligger udenfor museets geografiske virkeområde. Anføres i museets følgebrev som et af A. Trakadas' eksterne projekter. Artiklen opfylder

				i øvrigt kravene til det almene forskningsbegreb.
12	Ja	Ja	Ja	Artiklen opfylder kravene til det almene forskningsbegreb.
13	Ja	Ja	Ja	Artiklen opfylder kravene til det almene forskningsbegreb.
14	Ja	Ja	Ja	Artiklen opfylder kravene til det almene forskningsbegreb.
15	?	Ja	Ja	Ikke forudsætninger for at vurdere det faglige niveau.
16	Nej	Nej	Ja	Introduktionstekst. Udgør ikke selvstændig forskning. Ligger udenfor museets geografiske virkeområde. Anføres i museets følgebrev som et af A. Trakadas' eksterne projekter.
17	Nej	Nej	Ja	Ligger udenfor museets geografiske virkeområde. Anføres i museets følgebrev som et af A. Trakadas' eksterne projekter. Artiklen opfylder i øvrigt kravene til det almene forskningsbegreb.

Generelt har artiklerne et højt videnskabeligt niveau, der passer ind i museets arbejdsplan. Publikationerne afspejler en skævvridning i forskningen, hvor udforskningen af submarine stenalderboplader og den af nøddudgravningsaktiviteterne tilknyttede forskning stort set ikke optræder. Her har de yngre perioder af forhistorien, skibsrekonstruktioner, sejladsforsøg og internationale projekter den helt overvejende tyngde. Dette må betragtes som en uhensigtsmæssig skævvridning.

Kristoffer Buck Pedersens gennemgang af publikationer fra Vikingskibsmuseet omfatter:

1. Andersen, Erik & Nørgaard, Anna 2009: *Et uldsejl til Oselven. Arbejdsrapport om fremstillingen af et uldsejl til en traditionel vestnorsk båd.* www.vikingskibsmuseet.dk. No ISBN.
2. Crumlin-Pedersen, Ole 2009: Boat and Boat House. The Conceptual Origins of Clinker Boats and Boat-Shaped Halls of the Fourth to Eleventh Centuries in Scandinavia. In Nowacki, Horst & Wolfgang Lefèvre (eds), *Creating Shapes in Civil and Naval Architect-*

- ture. A Cross-Disciplinary Comparison. History of Science and Medicine Library 11, 147-165. Leiden & Boston. ISBN 978-90-04-17345-3.*
3. Crumlin-Pedersen, Ole 2009: Boats and ships of the Baltic Sea in the 9th and 10th centuries: the archaeological and iconographic evidence. In Englert, Anton & Athena Trakadas (eds), *Wulfstan's Voyage. The Baltic Sea region in the early Viking Age as seen from shipboard.* Maritime Culture of the North 2, 235-256. Roskilde. ISBN 978-87-85180-56-8.
 4. Crumlin-Pedersen, Ole 2009: Plank Boat - a Problematic Term for Prehistoric Vessels? Archaeological Evidence for the Impact of Logboat Techniques on the Concepts of Early Built Boats. In Bockius, Ronald (ed.), *Between the Seas. Transfer and Exchange in Nautical Technology. Proceedings of the Eleventh International Symposium on Boat and Ship Archaeology Mainz 2006 ISBSA 11*, 387-397. Mainz. ISBN 978-3-88467-142-9.
 5. Crumlin-Pedersen, Ole 2009: Some critical remarks on the aims and outcome of 'replica' projects. In Moeyes et al. (eds), *Met reconstructies bouwen aan kennis. Heft het bouwen van reconstructies onze kennis van historische scheepsbouw verrijkt?* Berichten van het Willem Vos Fonds 2, 49-57. Lelystad. No ISBN.
 6. Gøthche, Morten 2009: *Anna af Horsens - og det anonyme skibsbyggeri i provinsen.* In Gøbel, Erik (ed.), *Maritim Kontakt 32*, 25-53. København. ISBN 978-87-87947-25-1.
 7. Gøthche, Morten 2009: Hevringroret - og andre tabte skibsrør. *Kulturhistorisk Museum Randers Årbog 2008*, 38-45. ISBN 978-87-887-3234-7.
 8. Jensen, Hanus 2009: Full-Scale Reconstruction of Expanded Boats from the Iron Age. In Bockius, Ronald (ed.), *Between the Seas. Transfer and Exchange in Nautical Technology. Proceedings of the Eleventh International Symposium on Boat and Ship Archaeology Mainz 2006 ISBSA 11*, 399-406. Mainz. ISBN 978-3-88467-142-9.
 9. Johansen, Rikke 2009: The Viking Ships of Skuldelev. In Bennett, Jenny (ed.), *Sailing into the Past. Learning from Replica Ships*, 52-69. Barnsley. ISBN 978-1-84832-013-0.
 10. Nicholl, Triona 2009: From Roskilde to Dublin: the story of the *Sea Stallion from Glendalough*. In Duffy, Seán (ed.), *Medieval Dublin IX. Proceedings of the Friends of Medieval Dublin Symposium 2007*, 213-250. Dublin. ISBN 978-1-84682-171-4.

Nr	Forskning	Ansvars- område	Arbejds- plan	Beskrivelse
1	Nej	Ja	Ja	1/1 arbejdsrapport over fremstilling af uldsegl på baggrund af etnologiske kilder og arkæologiske fund. Rapporten har forskningsindhold men det vil kræve en anden form hvis den skal regnes som forskningspublikation.
2	Ja	Ja	Ja	1/1 artikel i engelsksproget monografi. Om 'project management' i forbindelse med skibsbyggeri i Skandinavien i 4.-11. århundrede
3	Ja	Ja	Ja	1/1 artikel i engelsksproget monografi. En oversigt over bådtyper i østersøområdet i 9.-10. Århundrede.
4	Ja	Ja	Ja	1/1 artikel i engelsksproget monografi. Omhandler

				teknologi i forbindelse med forhistorisk skibsbyggeri. Argumenterer for at manglende arkæologiske kilder og viden om arbejdets praktiske udførelse bliver kompensert at eksperimentalarkæologi. Variabiliteten og kontakten mellem forskellige adskilte geografiske områder fremhæves.
5	Ja	Ja	Ja	1/1 artikel i engelsksproget monografi. En kritisk kommentar til diverse rekonstruktionsprojekter.
6	Ja	Ja	Ja	1/1 artikel i dansk tidsskrift. Videnskabelig publikation af vrag der blev fundet i forbindelse med udvidelse af havnen i Endelave. Artiklen mangler litteraturliste, men der er henvisninger i teksten.
7	Nej	Ja	Ja	1/1 populærvidenskabelig artikel i årbog. Artiklen har forskningsindhold og litteraturliste, men mangler transparens.
8	Ja	Ja	Ja	1/1 artikel i engelsksproget monografi. Om rekonstruktion af udspændt stammebåd.
9	Ja	Ja	Ja	1/1 artikel i engelsksproget monografi. Oversigt over skibene fra Skuldelev samt deres rekonstruktioner.
10	Ja	Ja	Ja	1/1 artikel i engelsksproget monografi om rekonstruktionen af Havhingsten og rejsen til Dublin

Generelt har artiklerne et højt videnskabeligt niveau, der passer fint ind i museets arbejdsplan. Otte af ti artikler er vurderet til at leve op til det almene forskningsbegreb, som det er beskrevet i kulturministeriets forskningsstrategi. Ingen af de internationale artikler er publiceret i fagfællebedømte tidsskrifter. Kvaliteten af artiklerne havde nok haft et lidt højere niveau hvis de havde været underkastet en egentlig fagfællebedømmelse, men alene kvantiteten gør, at man ikke for alvor kan kritisere arbejdet.

Lene Høst-Madsens gennemgang af publikationer fra Vikingskibsmuseet omfatter:

1. Englert, Anton 2009: Cargo Ships as Indicators of Commerce and Urbanisation in medieval Denmark 1000-1250. In Engberg, Nils et al. (eds), *Archaeology of Medieval Towns in the Baltic and North Sea Area*. Publications of the National Museum Studies in Archaeology & History 17, 119-131. Copenhagen. ISBN 978-87-7602-131-3.
2. Englert, Anton & Waldemar Ossowski 2009: Sailing in Wulfstan's wake: the 2004 trial voyage Hedeby-Gdansk with the Skuldelev 1 reconstruction, *Ottar*. In Englert, Anton & Athena Trakadas (eds), *Wulfstan's Voyage. The Baltic Sea region in the early Viking Age as seen from shipboard*. Maritime Culture of the North 2, 257-270. Roskilde. ISBN 978-87-85180-56-8.

3. Englert, Anton 2011: Rejsehastighed over Kattegat og Skagerrak i vikingetiden. In Appel, Liv & Kjartan Langsted (eds), *Ressourcer og Kulturkontakter. Arkæologi rundt om Skagerrak og Kattegat*. Kulturhistoriske skrifter fra Nordsjælland 1, 101-115. Gilleleje. ISBN 978-87-91492-09-9.
4. Ravn, Morten 2009: Renæssancevraget fra Amager Strandpark - præsentation og foreløbig rekonstruktion. In Gøbel, Erik (ed.), *Maritim Kontakt 32*, 7-23. København. ISBN 978-87-87947-25-1.
5. Ravn, Morten 2010: Burials in Bogs. Bronze and Early Iron Age Bog Bodies from Denmark. *Acta Archaeologica* 81, 112-123. ISSN 0065-101X.
6. Ravn, Morten 2011: A 16th-Century Ship-Find from Amager Beach Park, Denmark - Description and preliminary interpretation. *International Journal of Nautical Archaeology* 40, 293-306. ISSN 1057-2414.
7. Ravn, Morten 2011: Bog bodies - a burial practice during the Early Iron Age? In Boye, Linda (ed.), *The Iron Age on Zealand, Status and Perspectives*, 81-87. Copenhagen. ISBN 978-87-87483-22-3.
8. Ravn, Morten 2011: Guldbådene fra Nors - udspændte stammebåde fra Germansk jernalder? In Appel, Liv & Kjartan Langsted (eds), *Ressourcer og Kulturkontakter. Arkæologi rundt om Skagerrak og Kattegat*. Kulturhistoriske skrifter fra Nordsjælland 1, 47-53. Gilleleje. ISBN 978-87-91492-09-9.
9. Ravn, Morten, Vibeke Bischoff, Anton Englert & Søren Nielsen 2011: Recent Advances in Post-excavation Documentation, Reconstruction, and Experimental Maritime Archaeology. In Catsambis, Alexis et al. (eds), *The Oxford Handbook of Maritime Archaeology*, 232-249. Oxford & New York. ISBN 978-0-19-537517-6.
10. Trakadas, Athena 2009: Early Islamic ports of Morocco: situational and socio-economical considerations. In Christides, V. et al. (eds), *East and West. Essays on Byzantine and Arab worlds in the Middle Ages*, 135-146. Piscataway, New Jersey. ISBN 9781607240563.
11. Trakadas, Athena & Elarbi Erbaty 2009: Lead anchor elements from Tangier, Morocco. *Bulletin d'Archéologie Marocaine* 21, 250-267. ISSN: 0068-4015.
12. Trakadas, Athena 2010: Archaeological evidence for ancient fixed-net fishing in northern Morocco. In Bekker-Nielsen, Tønnes & D. Bernal Casasola (eds), *Ancient Nets and Fishing Gears. Proceedings of the International Workshop on 'Nets and Fishing Gear in Classical Antiquity. A First Approach', Cádiz, November 15-17, 2007*, 295-306. Aarhus. ISBN 978-84-9828-302-0.
13. Trakadas, Athena 2010: Nets and fishing gear in classical antiquity: past, present and future scholarship. In Bekker-Nielsen, Tønnes & D. Bernal Casasola (eds), *Ancient Nets and Fishing Gears. Proceedings of the International Workshop on 'Nets and Fishing Gear in Classical Antiquity. A First Approach, Cádiz, November 15-17, 2007*, 345-349. Aarhus. ISBN 978-84-9828-302-0.

14. Trakadas, Athena 2011: The Adoption of the Lateen Sail. In Bisson, Wilfred J. (ed.), *World History Encyclopedia. Era 4. Expanding Regional Civilisations, 300-1000. Vol. 7-8*, 677. Oxford. ISBN 978-1-85109-929-0 (print version); ISBN 978-1-85109-930-6 (electronic version).
15. Trakadas, Athena 2011: Arab, Shirazi and Indian Ocean Navigation. In Bisson, Wilfred J. (ed.), *World History Encyclopedia. Era 4. Expanding Regional Civilisations, 300-1000. Vol. 7-8*, 682. Oxford. ISBN 978-1-85109-929-0 (print version); ISBN 978-1-85109-930-6 (electronic version).
16. Trakadas, Athena 2011: The Belitung Shipwreck. In Bisson, Wilfred J. (ed.), *World History Encyclopedia. Era 4. Expanding Regional Civilisations, 300-1000. Vol. 7-8*, 682. Oxford. ISBN 978-1-85109-929-0 (print version); ISBN 978-1-85109-930-6 (electronic version).
17. Trakadas, Athena 2011: Boats and Ships of the Mediterranean. In Bisson, Wilfred J. (ed.), *World History Encyclopedia. Era 4. Expanding Regional Civilisations, 300-1000. Vol. 7-8*, 677. Oxford. ISBN 978-1-85109-929-0 (print version); ISBN 978-1-85109-930-6 (electronic version).
18. Trakadas, Athena 2011: Safety. In U. Guérin, B. Egger & T. Maarleveld (eds.), *UNESCO Manual for Activities Directed at Underwater Cultural Heritage. Annex to the UNESCO Convention on the Protection of the Underwater Cultural Heritage*.
www.unesco.org/new/en/culture/themes/underwater-cultural-heritage/unesco-manual-for-activities-directed-at-underwater-cultural-heritage/unesco-manual/. No ISBN, **no PDF available. Please review via this link.**
19. Trakadas, Athena 2011: The Skuldelev Reconstruction Project: Progress and Perspectives. In Castro, Filipe & Lindsey Thomas (eds), *ACUA Underwater Archaeology Proceedings 2011*, 41-48. ISBN 978-1-4276-4976-8.

Resterende publikationer 2011:

20. Blue, Lucy & Emad Khalil, with assistance from Athena Trakadas 2011: *A multidisciplinary approach to Alexandria's economic past: The Lake Mareotis Research Project*. Oxford. ISBN 978-1-4073-0862-3.
21. Gregory, David & Jørgen Dencker 2011: Stinesminde: a well-protected 17th century wreck from Mariager Fjord, Denmark. In Björdal, Charlotte Gjelstrup & David Gregory (eds), *WreckProtect. Decay and protection of archaeological wooden shipwrecks*, 23-24. Oxford. ISBN 978-1-905739-48-6.
22. Gregory, David, Christin Appelqvist, Jørgen Dencker, Charlotte Gjelstrup Björdal, Ziad Al-Hamdani & Martijn Manders 2011: *Pæleorm æder Østersøens undersøiske Kulturarv*. Nationalmuseets Arbejdsmark 2011, 126-135. ISBN 978-87-7602-178-8.

23. Mechikoff, Robert, Barbara Rieger & Athena Trakadas 2011: Alexandria Troas Stadium Survey: Report on the first Campaign. In Schwertheim, Elmar (ed.), *Studien zum antiken Kleinasien VII*. Asia Minor Studien 66, 21-26. Münster. ISBN 978-3-7749-3714-7.

24. Nielsen, Søren 2011: *The Sea Stallion from Glendalough*: Reconstructing a Viking-Age longship. In Staubermann, Klaus (ed.), *Reconstructions: Recreating Science and Technology of the Past*, 59-82. Edinburgh. ISBN 978-1-905267-48-4.

Resterende publikationer 2010, undtagen Crumlin -Pedersen

25. Andersen, Erik 2010: *Sejl og rig til rekonstruktionen af en teinæringur hjemmehørende på Mykines omkring 1640 – 1653*. Arbejdsrapport fra 2001. www.vikingskibsmuseet.dk. No ISBN.

26. Bischoff, Vibeke 2010: Hull Form of the Oseberg ship. *Maritime Archaeology Newsletter from Denmark* 25, 4-9. ISSN 1902-0708.

27. Gøthche, Morten, Ebbe Holmboe & Erik B. Kromann 2010: Bonavista - en Newfoundlandsskonnert fra Marstal. *Nationalmuseets Arbejdsmark* 2010, 54-67. ISBN 978-87-7602-154-2.

Nr	Forsk - ning:	An- svars- områ- de:	Ar- bejds- plan:	Beskrivelse:
1	x	x	x	1/1 Engelsksproget artikel, som lever op til forskningsbe- grebet. I artiklen fremlægges resultater fra Anton Englerts Phd.afhandling vedrørende fund af lastskibe som en indika- tor for handel og urbanisering 1000-1250. Der er tale om en væsentlig artikel med højt fagligt niveau, der formår at bi- bringe urbaniseringsdiskussionen ny viden.
2	x	x	x	1/2 fagfællebedømt engelsksproget artikel, der lever op til forskningsbegrebet. Artiklen er en udførlig beskrivelse af en testsejlads med skibsrekonstruktionen af Skuldelev 1 skibet Ottar fra Hedeby til Gdansk. Artiklen er af meget beskriven- de karakter, men bibringer væsentlig nyt i forhold til de skriftlige kilder kontra eksperimentelarkæologiske forsøg med rejsetider. (Artiklen indgår ligeledes i publikation nr. 3 behandlet af Mads Runge)
3	x	x	x	1/1 dansksproget artikel, der lever op til forskningsbegre- bet. Artiklen arbejder med begrebet rejsehastighed til søs. Det er en væsentlig artikel, der tager en interessant pro- blemstilling op til diskussion. (Denne artikel foreligger lige-

				ledes på engelsk og tysk på 2012-listen)
4	x	x	x	1/1 dansksproget artikel, der lever op til forskningsbegrebet. Der er tale om en fremlæggelse af væsentlige udgravningsresultater fra udgravningen af et skibsvrag under den nuværende Amager Strandpark. Det er en fin artikel, der kan danne basis for komparative analyser.
5	x			1/1 engelsksproget artikel, der er publiceret i internationalt anerkendt tidsskrift og lever op til forskningsbegrebet. Der er tale om fremlæggelse af resultaterne fra Mortens speciale om moselig. Bortset fra at moseligene også findes på vådbund, er der ingen relation til ansvarsområde og arbejdsplan.
6	x			1/1 engelsksproget artikel, der lever op til forskningsbegrebet. Der er tale om fremlæggelse af resultater fra Mortens speciale om moselig. Bortset fra at moseligene også findes på vådbund, er der ingen relation til ansvarsområde og arbejdsplan.
7	x	x	x	Direkte oversættelse af artikel nr. 4 til engelsk
8	x	x	x	1/1 artikel på dansk, der lever op til forskningsbegrebet. Falder vel nogenlunde indenfor museets ansvarsområde og arbejdsplan. I det der er tale om miniature både i guldblik.
9	x	x	x	4/4 fire af museet medarbejdere har skrevet denne artikel i fællesskab. Der er tale om et kapitel i det anerkendte Oxford Handbook og Maritime Achaeology. Lever til fulde op til forskningsbegrebet.
10	x			1/1 engelsksproget artikel, der er publiceret i internationalt anerkendt tidsskrift og lever op til forskningsbegrebet, emnet marokkanske havne ligger dog geografisk langt fra Vikingskibsmuseet.
11	x			1/1 engelsksproget artikel, der er publiceret i internationalt anerkendt tidsskrift og lever op til forskningsbegrebet, emnet ligger dog geografisk langt fra Vikingskibsmuseet.
12	x			1/1 engelsksproget artikel af høj international standard. Emneområdet ligger dog geografisk udenfor vikingeskibsmuseets område.
13	x			1/1 engelsksproget artikel af høj international standard. Emneområdet ligger dog geografisk udenfor vikingeskibsmuseets område.
14	x	x		1/1 opslag i World History Encyclopedia, ærefuldt om end kort indslag.
15	x	x		1/1 opslag i World History Encyclopedia, ærefuldt om end kort indslag.
16	x	x		1/1 opslag i World History Encyclopedia, ærefuldt om end

				kort indslag.
17	x	x		1/1 opslag i World History Encyclopedia, ærefuldt om end kort indslag.
18	x	x		1/1 Afsnit om sikkerhed under UNESCOs manual for kulturarv under vand ligger på internettet.
19	x	x	x	1/1 engelsksproget artikel publiceret i anerkendt internationalt tidsskrift, lever helt klart op til forskningsbegrebet og giver en historisk gennemgang af udviklingen indenfor rekonstruktioner og eksperimentel arkæologiske sejlads på Vikingeskibsmuseet.
20	x			Engelsksproget forskningspublikation med peer review indlæg . Bogen er blevet til i samarbejde mellem Centre for Maritime Archaeology, University of Southampton; Department of Underwater Antiquities of the Egyptian Supreme Council for Antiquities og Centre for Maritime Archaeology and Underwater Cultural Heritage, University of Alexandria. Athena Trakadas spiller en central rolle i publikationen, idet hun blandt andet har fungeret som editor. Emneområdet falder geografisk uden for Vikingeskibsmuseets område, der er dog tale om maritime undersøgelser, og publikationen vidner om Athenas stærke internationale forskningsprofil.
21	x	x	x	½ publikation i form af en ganske kort 2 siders artikel fra større international forskningspublikation vedrørende <i>in situ</i> skibsbevaring.
22	x	x	x	1/6 publikation i Nationalmuseets Arbejdsmark vedrørende spredning af pæleorm i Østersøen. En sammenfatning af nogle af resultaterne fra Wreck Protect projektet.
23	x			1/3 publikation i internationalt tidsskrift. Der er tale om en fremlæggelse af resultaterne af en forundersøgelse af et klassisk stadion ved Alexandria. Ligger således langt udenfor Vikingeskibsmuseets område.
24	x	x	x	1/1 forskningspublikation i internationalt engelsksproget tidsskrift. Fremlæggelse af væsentlige resultater fra arbejdet med rekonstruktion og sejlads med Havhingsten.
25	x	x	x	1/1 arbejdsrapport, der fremlægger resultaterne af historisk, kartografisk og eksperimentelt arbejde i forbindelse med en mulig fremtidig rekonstruktion af det særlige Færøske skib; en teinæringur.
26	x	x	x	1/1 engelsksproget fremlæggelse af nye forsøg med rekonstruktioner af Oseberg skibet.
27	x	x	x	1/3 publikation der opfylder forskningskriteriet og beskæftiger sig med restaureringen af Skonnerten Bonavista fra

				Marstal.

Gennemgangen omhandler publikationer udført af tre af museets medarbejdere i perioden 2009-2011; Anton Englert, Morten Ravn og Athena Trakadas samt alle de resterende publikationer fra 2011 og 2010 undtagen Crumlin-Pedersen 2010.

Publikationerne har gennemgående et meget højt internationalt niveau, hvilket også afspejles i det faktum at kun seks af de gennemgåede 27 publikationer er på dansk, og af de danske optræder to af de seks artikler andetsteds i litteraturlisten som direkte oversættelser.

Alle de gennemgåede publikationer lever op til det almene forskningsbegreb, som det er beskrevet i Kulturministeriets forskningsstrategi. Forskningsbegrebet tager udgangspunkt i dimensionerne gyldighed, originalitet og transparens.

Kulturstyrelsen har ligeledes bedt rådet tage stilling til, om publikationerne tager udgangspunkt i museet arbejdsplan. Det kniber lidt mere for en del af disse publikationer, hvoraf særligt en del af Ravns publikationer samt størsteparten af Trakadas ligger udenfor Vikingskibsmuseets geografiske og emnemæssige områder. Til gengæld bør det også fremhæves, at særligt mange af Trakadas gennemgåede tekster indgår i internationale retningsgivende publikationer inden for den maritime arkæologi, her tænkes særligt på opslagene i *World History Encyclopedia*, tekst 14-17, og teksten på *UNESCOs* manual for kulturarv under vand, tekst 18. Det er ærefuldt at publicere i disse sammenhænge, og sammen med tekst nr. 9 : Ravn, Morten, Vibeke Bischoff, Anton Englert & Søren Nielsen 2011: Recent Advances in Post-excavation Documentation, Reconstruction, and Experimental Maritime Archaeology. In Catsambis, Alexis et al. (eds), *The Oxford Handbook of Maritime Archaeology*. Bliver det overordnede indtryk, at forskningen i den maritime arkæologi på Vikingskibsmuseet stadig har international betydning og relevans.

Fremlæggelsen af resultater fra maritimarkæologiske undersøgelser og udgravninger under museumsloven fylder relativt lidt i forhold til rekonstruktioner og eksperimentelarkæologiske forsøg, der udgør langt hovedparten af publikationerne. Det er ganske gennemgående, at publikationerne har stor relevans, og at der er tale om publikationer af en meget høj standard.